

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 356/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om identifiering av användning av berusningsmedel under graviditeten samt tryggande av rehabilitering av väntande mödrar och barnfamiljer med missbruksproblem

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 356/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Sofia Virta /gröna m.fl.:

Hur tryggar regeringen effektivare identifiering än i dag av användning av berusningsmedel samt kontinuiteten och lika tillgång till den riksomfattande dygnet runt-rehabiliteringen Pidä kiinni då social- och hälsovården reformeras?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I enlighet med regeringsprogrammet strävar man efter att minska beroenden med hjälp av rusmedelsstrategin. I åtgärderna betonas betydelsen av förebyggande arbete. Dessutom ökas tillgängligheten till skyddshemstjänster till den nivå som fastställts i Istanbulkonventionen och tillräckliga tjänster och tillräcklig rehabilitering för mödrar och familjer med rusmedelsproblem tryggas. Under regeringsperioden genomförs även en reform av mentalsvårds- och rusmedelslagstiftningen.

Vid Institutet för hälsa och välfärd har under hösten 2019 färdigställts en utredning om tjänsterna för väntande mödrar och familjer som har en baby och som använder rusmedel. Enligt utredningen skickas kvinnor som använder rusmedel från rådgivningen ofta vidare för undersökningar till centralsjukhusens HAL-polikliniker som är specialiserade på vård och uppföljning av kvinnor som använder rusmedel. Mellan 2016 och 2017 ökade antalet remisser med cirka 10 procent och av HAL-poliklinikernas kunder styrdes allt som allt 94 procent till polikliniken för uppföljning från mödrarrådgivningen. År 2017 var cirka 1 100 väntande mödrar kunder hos HAL-poliklinikerna (2,2 procent av alla de som födde). År 2016 var antalet föregripande barnskyddsanmälningar cirka 2 200.

Enligt den utredning som Institutet för hälsa och välfärd har genomfört motsvarar HAL-poliklinikernas patientantal och antalet personer som har sökt sig till tjänster för rusmedelsrehabilitering inte antalet väntande mödrar som använder rusmedel. Identifieringen av användning av rusmedel under graviditeten bör förbättras ytterligare genom att utveckla verktygen för rusmedelskartläggning och effektivisera användningen av dessa. Även kriterierna för vårdhänvisning bör förenhetligas. Tjänsternas tillgänglighet bör också utvecklas så att samtliga som söker sig till vård kan

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 356/2019 rd

erbjudas en avgiftsfri servicehelhet inom social- och hälsovården som är lämpad för kundens behov.

Det centrala problematiska rusmedlet för personer inom familjerehabilitering vid anstalt är opioider, inte alkohol. För många är problemet blandmissbruk. De som deltar i familjerehabiliteringen har även rikligt med behov av andra tjänster. Många familjer får utkomststöd och är även kunder hos barnskyddet.

I budgetförslaget för 2020 har sammanlagt sex miljoner euro i statsunderstöd anvisats för 2020 och 2021 för tjänster för mödrar som använder rusmedel. Statsunderstöd beviljas till tjänsteproducenter som erbjuder omfattande missbrukarvård och missbrukarrehabilitering och vars tjänster är riktade till gravida kvinnor, nyblivna mödrar samt mödrar i barnfamiljer som använder rusmedel, deras eventuella partner och familjens övriga barn. Avsikten med tjänsterna är att trygga vården och rehabiliteringen för denna specialgrupp så att gravida kvinnor som använder rusmedel har låg tröskel till de tjänster de behöver utan onödig fördröjning.

Helsingfors 17.12.2019

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru